

کد سند : AE/AB/HES/BR-ENDO/01/01
تاریخ تدوین: ۱۴۰۲/۶/۲۰ شماره بازنگری: ۰۰
تاریخ بازنگری: - تاریخ بازنگری بعدی: ۱۴۰۴/۶/۲۰

انسولین

ناظر علمی: خانم دکتر نصرت زهی
دفتر آموزش سلامت
تابستان ۱۴۰۲

انسولین چیست؟

انسولین یک هورمون است که توسط سلول‌هایی به نام بتا در پانکراس ترشح می‌شود. این هورمون برای کنترل سطح قند خون بسیار حیاتی است و وظیفه تنظیم سطح قند خون در بدن را دارد.

موارد مصرف انسولین

انسولین در پزشکی برای درمان نوعی دیابت شیرین استفاده می‌شود. در دیابت شیرین نوع یک (دیابت وابسته به انسولین) توانایی تولید انسولین در بدن کاهش می‌یابد یا قطع می‌شود از این رو با تزریق روزانه انسولین اغلب به صورت زیر پوستی (علایم بیماری از بین می‌رود).

عوارض انسولین چیست؟

۱. خطر افت قند خون: دوز اضافی انسولین، افزایش فعالیت بدنی، عدم مصرف وعده‌های غذایی یا تغییرات در نوع غذا می‌تواند باعث افت قند خون شوند.
۲. سرگیجه، تعریق و اضطراب: برخی افراد ممکن است بعد از تزریق انسولین سرگیجه، تعریق و اضطراب داشته باشند.
۳. خطر افزایش قند خون (هیپرگلیسمیا): در صورت تزریق دوز کمتر انسولین، استفاده از نوع اشتباه انسولین، نادرستی در رژیم غذایی، عدم فعالیت بدنی، خلل در عملکرد انسولین و یا استفاده همزمان با برخی داروها می‌تواند باعث افزایش قند خون شود.
۴. آسیب به بافت پوستی: تزریق انسولین در مناطقی از پوست که دچار ضخامت یا تیرگی هستند می‌تواند باعث آسیب به بافت پوستی شود.
۵. آتروفی پوست در محل تزریق: استفاده بلند مدت از یک منطقه برای تزریق انسولین می‌تواند باعث از بین رفتن بافت چربی در این منطقه شود.
۶. عفونت در محل تزریق: استفاده از سوزن‌های کثیف و یا عدم رعایت بهداشت در محل تزریق می‌تواند باعث عفونت در این منطقه شود.

واکنش‌های انسولین شامل چه مواردی می‌شود؟

با مصرف انسولین ممکن است افت قند خون را تجربه کنید که به این مسئله، واکنش انسولین گفته می‌شود. اگر بیش از حد ورزش می‌کنید یا به اندازه کافی غذای نمی‌خورید، سطح گلوکز شما بسیار پایین می‌آید و باعث واکنش انسولین می‌شود که عبارت‌اند از:

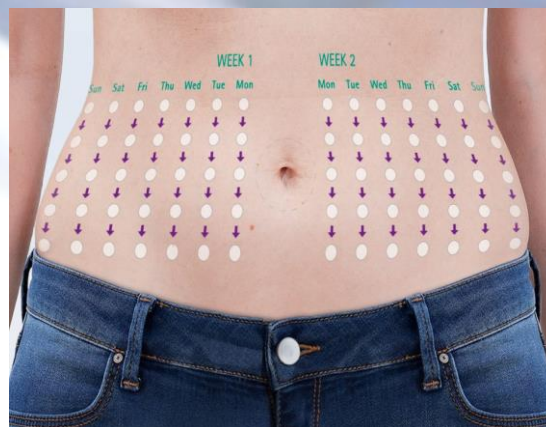
- خستگی
- ناتوانی در صحبت کردن
- تعریق
- گیجی
- از دست دادن هوشیاری
- تشنج
- انقباض عضله
- رنگ‌پریده شدن پوست

پیشگیری از واکنش انسولین

برای جلوگیری از تاثیر واکنش انسولین، حداقل ۱۵ گرم کربوهیدرات سریع اثر همراه خود داشته باشید که این مقدار برابر با هریک از موارد زیر است:

- یک‌دوم فنجان نوشابه غیر رژیمی
- یک‌دوم فنجان آب‌میوه
- دو قاشق غذاخوری کشمش

محل تزریق انسولین باید پنج سانتی‌متر با ناف فاصله داشته باشد. در غیر این صورت، بدن نمی‌تواند انسولین را جذب کند. همچنین لازم است به‌صورت مداوم محل تزریق را تغییر دهید (بازو-ران) تا پوست شما در اثر تزریق مکرر انسولین، ضخیم یا زخم نشود.

نحوه مصرف انسولین چگونه است؟

انسولین را نمی‌توان از طریق خوراکی مصرف کرد و لازم است برای این کار از سرنگ، قلم انسولین یا پمپ انسولین استفاده کنید. نوع تزریق انسولین بر اساس اولویت شخصی، شرایط سلامتی و پوشش بیمه‌ای شما انجام می‌شود. پزشک به شما نشان می‌دهد که چگونه آمپول را به خودتان تزریق کنید. شما می‌توانید انسولین را در زیر پوست قسمت‌های مختلف بدن تزریق کنید:

- ران
- باسن
- بازو
- شکم

منبع: هندبوک فارماکولوژی پرستاری

شماره تلفن بیمارستان: ۰۵۴-۳۳۲۹۵۵۷۴-۷۶

شماره داخلی: ۱۷۴۰-۱۷۳۹

آدرس لینک آموزش به بیمار بیمارستان:

*آموزش-به-بیمار-و-ارتقای-

سلامت/ <https://alihos.zaums.ac.ir>